

Prorok Bożej miłości: Ozeasz – mąż zdradzony i wierny

- **Kontekst historyczny:** Królestwo Północne („Efraim”), VIII w. (podobnie jak Amos)
 - prorok schyłku i upadku Izraela, odnoszący się krytycznie do jego religii, moralności i polityki; główne zagrożenie polityczne: Asyria (ekspansja terytorialna + niebywała brutalność)
- **Przedmiot krytyki proroka: nierząd**
 - a) prostytutka i rozwiązłość wśród mężczyzn i kobiet w Izraelu (Oz 4,10-19)
 - b) jako polityczne wyuzdanie → Królestwo Północne: siedlisko spisków i intryg, nieustannych wojskowych przewrotów i uzurpacji (Oz 5,3; por. 6,10; 9,1)
 - w oczach Ozeasza żaden król nie jest prawowity (Oz 8,4)
 - korupcja: *Wszyscy się żarzą jak piec rozpalony i pożerają nawet swoich sędziów.* (Oz 7,7)
 - oszustwo i przemoc (Oz 12,1-2)
 - różnorakie frakcje próbujące przejąć władzę przy pomocy obcych państw (Asyria i Egipt): *Efraim jest jak gotąb naiwny i głupi: wzywają Egipt, idą do Asyrii.* (7,11)
 - c) w znaczeniu religijnym: przymierze z Asyrią oznaczało nie tylko sojusz wojskowy, ale i bałwochwalstwo: Asyria wymagała od sprzymierzeńców i krajów zależnych uznania swego najwyższego bóstwa (bóg Aszszur)
 - nierząd z bogami Kanaanu = kult bogów kananejskich (do tej pory nie wypleniony)

A teraz grzeszą dalej: odlewają ze srebra posągi - bożków według swego pomysłu, to wszystko robota rzemieślników. Mówią: «Należy im składać ofiary», i ludzie całują cielce. (13,2; por. też 4,12-14)
- **Postać proroka** - piekarz, który wiódł życie jako rolnik w Izraelu
 - związany z kapłaństwem i zaznajomiony ze świątynnymi obrzędami
 - na Boże polecenie wziął za żonę Gomer, prostytutkę (1,2); początkowo: szczęśliwe pożycie małżeńskie, troje dzieci o symbolicznych imionach (Jizreel – Boża pomsta na domie Jehu w Jizreel - 1,4; Lo-Ruchama „Nie okażę miłosierdzia” 1,6; Lo-Ammi „Nie mój lud” 1,9)
 - Oz 2,4-15: odkrycie małżeńskich zdrad Gomer; gniew proroka i oddalenie żony (2,6)
 - Oz 3,1: wezwanie Boga, by jeszcze raz ją pokochał

→ małżeństwo Ozeasza zostało odnowione; Bóg nie mógł porzucić Izraela – nie opuścił go mimo jego niewierności (brak wzmianki o nawróceniu Gomer w Oz!)
- **Misja Ozeasza**
 - przypomnienie, kto jest prawdziwym Bogiem:
«A to Ja jestem Pan, Bóg twój od ziemi egipskiej, innego Boga poza Mną ty nie znasz, nie ma prócz Mnie wybawcy. (13,4)

Bohaterowie Starego Testamentu (20)

- ogłoszenie, że miłość Boga do narodu wybranego nie przemija; Bóg nie mógł zrezygnować z narodu, który ukochał (11,7-9)
- Ozeasz postany nie po to, by obwieścić zagładę, ALE by skłonić do powrotu i pojednania (Oz 14,2-7)
- **Pogłębienie nauki Amosa:**
 - Amos: głosił gniew Boga widzącego grzechy swego ludu
 - Ozeasz: postany, by wyrazić zdumiewającą miłość Boga do człowieka
 - Bóg jest nie tylko Panem, który wymaga sprawiedliwości, ALE również Bogiem, który kocha swój lud: *Miłowałem Izraela, gdy jeszcze był dzieckiem, i syna swego wezwałem z Egiptu.* (Oz 11,1nn)
- **Obraz Boga u Ozeasza:**
 - ostateczny motyw Bożego działania w historii: miłość
 - Bóg NIE jako obojętny Rządca, ale jako czuły Małżonek, którego oszukano, a który mimo wszystko nie przestaje prosić o wierność, wyrażając tęsknotę za ponownym połączeniem i namiętne pragnienie pojednania

Jakże cię mogę porzucić, Efraimie, i jak opuścić ciebie, Izraelu? Jakże cię mogę równać z Admą i uczynić podobnym do Seboim? Moje serce na to się wzdyga i rozpalają się moje wnętrzności. Nie chcę, aby wybuchnął płomień mego gniewu i Efraima już więcej nie zniszczę, albowiem Bogiem jestem, nie człowiekiem; pośrodku ciebie jestem Ja - Święty, i nie przychodzę, żeby zatracać. (Oz 11,8-9)
- **małżeństwo – Ozeaszowy obraz relacji między Bogiem a Izraelem**
 - jedna z najbardziej śmiałych koncepcji religijnych;
 - Izrael – oblubienica Pana (jedna z najważniejszych idei w historii myśli judaistycznej; podjęta później np. w Iz 49,14-15; 62,5, a także w tradycyjnej interpretacji Pnp)
 - idolatria jako cudzołóstwo; zdrada Boga o wiele większa niż jawne kłamstwo
 - Izrael – zachowuje się jak rozwiązła żona
 - Pan (JHWH) – wierny, czuły, ale opuszczony małżonek
- **Obraz zdradzonej miłości małżeństwa tylko do pewnego stopnia oddaje uczucia Boga. Głębia Bożego rozczarowania jest wynikiem intensywności miłości do Izraela (aby dzielić z kimś rozczarowanie, musimy dzielić z nim miłość !)**
- **Do przemyślenia:**
 - (1) Jezus dwukrotnie cytuje Oz 6,6: *Miłości pragnę, nie krwawej ofiary, poznania Boga bardziej niż całopaleń* (Mt 9,13; 12,7). Na czym opiera się moja religijność: na próbach przekupienia Boga czy na relacji bliskości i zaufania?
 - (2) Czy to możliwe, że czasem jestem zapraszana/y do tego, by być jak Ozeasz – by poprzez moje doświadczenia bycia odrzuconym i rozczarowanym móc poczuć to, co czuje sam Bóg?